

پیشگامان ساخت فیلم‌های مردم‌نگاری جهان

محمدصادق دقتی‌نجد*

مقدمه

در اواخر قرن نوزدهم که بیش از چند دهه از پیدایش علم مردم‌شناسی نمی‌گذشت و هنوز این علم نوپا مراحل تکوینی اولیه خود را طی می‌کرد، تلاش‌های چندین‌ساله مخترعان دستگاه‌های تصویر متحرک به بار نشست و در سال ۱۸۹۵م. «سینماتوگراف»^۱ توسط برادران لومیر به جهان بشری عرضه شد.

سینما از همان بدو پیدایش وارد حوزه تحقیقات مردم‌شناسی شد. مردم‌شناسان اولیه که تا به این روزگار، با تحمل زحمات و مشقات فراوان و صرف اوقات بسیار به مشاهده آداب و رسوم، سنن و آیین‌های عجیب و شگفت‌آور بومیان قبایل مختلف می‌پرداختند و بادقت، تمام مشاهدات خود را یادداشت‌برداری و توصیف می‌کردند تا برای مطالعه بهتر و شناخت دقیق‌تر، اطلاعات کافی در اختیار داشته باشند و همچنین آنها را برای نسل‌های بعدی ثبت و ضبط کنند و ماندگار سازند؛ اینک با اختراع سینما که همه‌چیز را بهتر، دقیق‌تر، زنده‌تر و واقعی‌تر ثبت و ضبط می‌نمود و آنها را به صورت مجسم و متحرک ماندگار می‌ساخت، آن را دستاورد بزرگی برای مردم‌شناسی یافتند.

چندتن از پیشگامان علم مردم‌شناسی همچون فلیکس لوئیس رنالت^۲، آلفرد کورت هدن^۳ و سر والتر بالدوین اسپنسر^۴ که به درایت به ارزش و اهمیت این اختراع بزرگ

*. کارشناس ارشد مردم‌شناسی

به طور کلی تا اواخر دهه ۱۹۴۰ فیلم مردم‌نگاری به عنوان یک ژانر سینمایی مطرح نبود و کل فرایند فیلمسازی آن تنها به فیلمبرداری خلاصه می‌شد. به همین دلیل از این فیلم‌ها به عنوان یادداشت برداری‌های تصویری نیز نام می‌برند.

(سینما) پی برده بودند، برای نخستین بار آن را به عنوان ابزاری تحقیقاتی در پژوهش‌های مردم‌نگاری به کار بردند و از آداب و رسوم، رفتارها، آیین‌ها و مراسم قبایل بومی استرالیایی و آفریقایی در مقیاسی نه چندان زیاد فیلمبرداری کردند که به عنوان نخستین فیلم‌های مردم‌نگاری (فیلم‌های اولیه مردم‌نگاری) به حساب می‌آیند. به طور کلی تا اواخر دهه ۱۹۴۰ م.، فیلم مردم‌نگاری به عنوان یک «ژانر»^۵ سینمایی مطرح نبود و کل فرایند فیلمسازی آن تنها به فیلمبرداری خلاصه می‌شد. به همین دلیل از این فیلم‌ها به عنوان «یادداشت برداری‌های تصویری» نیز نام می‌برند.

فلیکس لوئیس رنالت

دکتر فلیکس لوئیس رنالت، متخصص در آسیب‌شناسی استخوان‌بندی (کالبدشکافی)، در سال ۱۸۸۸ م. برحسب علاقه، به رشته مردم‌شناسی روی آورد. وی نخستین کسی بود که در سال ۱۸۹۵ م. اولین فیلم مردم‌نگاری را از شیوه سفالگری یک زن بومی آفریقایی در قبیله وُلُف^۶ در نمایشگاه مردم‌نگاری آفریقای غربی پاریس^۷ فیلمبرداری کرد. شیوه سفالگری بومیان این قبیله آفریقایی، که برای شرکت در نمایشگاه به پاریس آمده بودند، به نوعی بود که بدون استفاده از چرخ صورت می‌گرفت. رنالت اظهار می‌کرد که وی نخستین کسی است که متوجه این شیوه سفالگری شده که به نوعی در یونان، هندوستان و مصر باستان وجود داشته و دچار تغییر و تحول شده است.

فیلم‌های مردم‌نگاری بعدی رنالت که در همان سال ۱۸۹۵ م. و یا در سال ۱۸۹۶ م. با همکاری شارل کومه^۸ فیلمبرداری شد، مربوط به بعضی از رفتارهای بدنی و جسمانی بومیان قبایل دیولا^۹، پیل^{۱۰}، فولانی^{۱۱}، ولف و چند قبیله دیگر آفریقایی و همچنین

بعضی آداب و رسوم و آیین‌های این قبایل بود.

فلیکس رنالت فعالیت‌های مردم‌شناسی و تهیه فیلم‌های مردم‌نگاری خود را تا مدت‌ها ادامه داد. وی در سال ۱۹۰۰ برای ضبط صدا از سیلندره‌های مخصوص ضبط صدا، ساخته ادیسون، استفاده کرد. رنالت در بین پیشگامان فیلم‌های مردم‌نگاری، تنها کسی است که به ارزش و اهمیت فوق‌العاده فیلم‌های مردم‌نگاری پی برد و به روش‌های منظم و متدیک در استفاده از فیلم‌های مردم‌نگاری توجه نشان داد. رنالت و همکارش ال. آزولای^{۱۲} برای اولین بار طرح و پیشنهاد تأسیس موزه فیلم‌های مردم‌نگاری را تحت عنوان «انجمن ثبت اسناد فیلم‌های مردم‌شناسی» ارائه کردند. ولی متأسفانه این پیشنهاد جامه عمل به خود نپوشید. در سال ۱۹۱۳م، رنالت در مورد فیلم‌های مردم‌نگاری تحقیقی به عمل آورد و فیلم‌ها را براساس کاربرد و هدفی که دارند، طبقه‌بندی کرد و هدف عمده این نوع فیلم‌ها را «تحقیق» و «آموزش» دانست. در واقع، رنالت توانست مبادی اولیه شکل‌گیری یک حوزه مستقل علمی و متدیک را برای فیلم‌های مردم‌شناسی مطرح سازد.

آلفرد کورت هدن

دانشگاه کمبریج انگلستان در سال‌های پایانی قرن نوزدهم، با تشکیل هیأت‌های علمی و با هدف مطالعه، بررسی و جمع‌آوری اطلاعاتی در زمینه علمی چون جانورشناسی، گیاه‌شناسی و به‌طور کلی علوم طبیعی و حتی مسائل فرهنگی و

اجتماعی، آنها را به کشورهای مستعمراتی و دوردست اعزام می‌داشت. آلفرد هدن، زیست‌شناس و طبیعی‌دان معروف، یکی از اعضای این هیأت‌های اعزامی بود که مأمور مطالعه درباره جانوران مرجانی و خارپشتان یا خارداران دریایی شده بود. دکتر اصغر عسگری خانقاه استاد دانشگاه تهران چگونگی روی آوردن آلفرد هدن را به دنیای مردم‌شناسی، در طی همین سفرهای علمی، به طرز شیوایی بیان کرده است:

«وقتی کشتی‌اش در تنگه تورز^{۱۳} در شمال استرالیا، بین گینه‌نو و دماغه یورک^{۱۴} به زمین نشست، درواقع هدن از دنیای خارداران دریایی و جانورشناسی خداحافظی می‌کرد. زیرا پاپوان^{۱۵}‌های سیاه جزیره ماری با سنت‌های عجیب و اعتقادات بکر و دست‌نخورده‌شان، ذهن جستجوگر و پرآشوب او را به حرکت انداختند و نیز به یادگیری علم مردم‌شناسی کمک کردند. هدن متوجه شد که سنت‌های این قبایل و نیز خود آنان در اثر ورود سفیدپوستان به سرعت رو به اضمحلال می‌رود. از این‌رو، با تمام نیرو و با استفاده از روش‌های تطبیقی و مقایسه‌ای کوشید تا دانسته‌ها و اندوخته‌های ذهنی و شعایر بومیان را ثبت و ضبط کند.^{۱۶}

هدن متوجه شد که سنت‌های این قبایل و نیز خود آنان در اثر ورود سفیدپوستان به سرعت رو به اضمحلال می‌رود. از این رو، با تمام نیرو و با استفاده از روش‌های تطبیقی و مقایسه‌ای کوشید تا دانسته‌ها و اندوخته‌های ذهنی و شعایر بومیان را ثبت و ضبط کند.

بدین‌سان آلفرد هدن در طی سفر علمی خود، به تصادف، از علوم زیست‌شناسی فاصله گرفت و به مطالعات مردم‌شناسی روی آورد و مدت‌ها در جزیره ماری به ثبت و ضبط آداب و رسوم و سنت‌های پاپوان‌ها پرداخت. وی در سال ۱۸۸۰م، حدود پانزده سال قبل از اختراع سینماتوگراف، کتاب *تاریخ مردم‌شناسی* را نوشت و در حدود ۲۴۰۰ صفحه از یادداشت‌های خود را در قالب کتاب بزرگی گرد آورد که درواقع گزارشی از مطالعات هیأت علمی اعزامی از طرف دانشگاه کمبریج به تنگه تورز بود که برای مدت‌های مدیدی، اطلاعات و روش‌های خوبی را در اختیار محققان مردم‌شناسی قرار داد.

بعد از اختراع سینماتوگراف، در ادامه اعزام هیأت‌های علمی و تحقیقاتی توسط دانشگاه کمبریج به مناطق استرالیایی، در سال ۱۸۹۸م، این دانشگاه بار دیگر هیأتی را به تنگه تورز اعزام کرد تا تمامی جنبه‌های زیستی، طبیعی و فرهنگی آن مناطق و بومیان آن را بررسی و مطالعه کنند. آلفرد هدن در این سفر تصمیم گرفت با استفاده از دوربین سینماتوگراف از آیین‌ها، مراسم و رقص‌های بومیان جزیره ماری در تنگه تورز

فیلمبرداری کند. به همین دلیل نیز دوربین‌هایی از نوع Newman و Guardia به همراه ۳۰ حلقه فیلم ۳۵ میلیمتری (حدود ۷۵ فوت) خریداری کرد. متأسفانه وسایل فیلمبرداری دیرتر به تنگه تورز ارسال شدند و دوربین‌ها در راه آسیب دیدند و مقدار زیادی از فیلم‌ها بر اثر آب و هوای گرم استوایی از بین رفتند. همین امر موجب شد تا هدن فرصت و امکانات کافی برای فیلمبرداری در اختیار نداشته باشد. او تنها توانست در این سفر (اوایل ماه سپتامبر ۱۸۹۸) حدود ۴/۵ دقیقه فیلم (حدود ۲/۲۵ فوت) از زندگی بومیان جزایر تورز فیلمبرداری کند.

مجموعه فیلم‌های تهیه‌شده توسط آلفرد هدن در چهار سکانس قرار دارند:

سکانس اول که مدت آن ۵۰ ثانیه است، صحنه‌ای از رقص سه مرد بومی را در منطقه‌ای جنگلی نشان می‌دهد. هر سه مرد در حالی که در صفا منظم و دایره‌وار می‌رقصند، نیم‌تنه‌ای از برگ درختان برتن دارند و مرد جلویی ماسکی به چهره خود زده است.

سکانس دوم که مدت آن حدود ۹۱ ثانیه است، از دو صحنه مشابه هم تشکیل شده است. در صحنه اول که مدت آن ۷۰ ثانیه است، سه مرد بومی یک رقص دسته‌جمعی را در ساحل دریا به شکل آیینی انجام می‌دهند. صحنه دوم نیز، که مدت آن ۲۱ ثانیه است، سه مرد را در حال انجام رقص بومی در همان ساحل دریا نشان می‌دهد.

سکانس سوم که مدت آن ۳۰ ثانیه است، سه مرد را که بر روی زمین نشسته‌اند، در حال روشن کردن آتش به شیوه ابتدایی به تصویر کشیده است.

سکانس چهارم که منطقه آن همان محل سکانس دوم (ساحل دریا) و مدت آن ۷۰ ثانیه است، چهار مرد بومی را در حال اجرای یک مراسم سنتی نشان می‌دهد، در حالی که مرد دیگری (مرد پنجم) اجرای مراسم را هدایت می‌کند. چهار مرد در حال اجرای مراسم کف می‌زنند، سپس می‌رقصند و دوباره کف می‌زنند و مرد پنجم با زدن دو چوب بلند به هم ضرباهنگ مراسم را هماهنگ می‌کند.

سر و بالدوین اسپنسر

سر و. والتربالدوین اسپنسر،

زیست‌شناس و جانورشناس معروف، از پیشگامان علم مردم‌شناسی و فیلم‌های مردم‌نگاری، که همچون آلفرد هدن در مناطق استرالیا سرگرم مطالعه بود، بر اثر حادثه‌ای به دنیای مردم‌شناسی روی آورد. وی که بر روی نوعی وزغ آبی مطالعه می‌کرد، متوجه شد که این وزغ که در فصل گرما در داخل لجن مخفی می‌شود و در داخل مثنه‌اش چند قاشق آب گوارا ذخیره می‌کند، منبع آشامیدنی خوبی برای بومیان آن منطقه

است. بومیان استرالیایی در این فصل گرما، وزغ‌های آبی را از داخل لجن بیرون می‌کشیدند و آن را می‌شکافتند و از آب ذخیره شده در آن استفاده می‌کردند. این حادثه عجیب مسیر زندگی اسپنسر را تغییر داد و او را به مطالعه رفتارها و آداب و رسوم بومیان علاقه‌مند ساخت. بعدها وی به همراه دوست خود گیلن^{۱۷} در قبیله آروناتا^{۱۸} به ثبت و ضبط آداب و رسوم و سنن و اعتقادات بومیان پرداخت و حدود سی سال در میان بومیان استرالیایی به تحقیق و مطالعه روی آورد^{۱۹} و در همین ایام یعنی از سال ۱۹۰۱ نیز تهیه فیلم‌های مردم‌نگاری را آغاز کرد.

در سال ۱۹۰۱م. که اسپنسر مسئولیت هیأت اعزامی دانشگاه کمبریج به استرالیای مرکزی را برعهده داشت، آلفرد هدن طی نامه‌ای به اسپنسر، وی را از فعالیت‌های فیلمبرداری خود آگاه ساخت. از همان مأموریت بود که اسپنسر به فیلمبرداری از آداب و رسوم و سنن بومیان قبایل آروناتا روی آورد و آیین‌ها و رقص‌های بومیان آروناتا را به تصویر کشید و سپس در سال ۱۹۱۲م. به استرالیای شمالی رفت و فیلم‌هایی نیز از آیین‌ها و آداب و رسوم بومیان آن مناطق تهیه کرد. اسپنسر در اولین سفر فیلمبرداری خود در سال ۱۹۰۱م.، موفق شد با وجود مشکلات فراوان، حدود هفت‌هزار فوت، از قبیله

آرونتای فیلمبرداری کند که بیشتر از آیین‌ها و مراسم آنها بود. وی همچنین با استفاده از سیلندرهای صوتی به ضبط صدای بومیان و مراسم آنها پرداخت.

تلاش اسپنسر در تهیه فیلم‌های مردم‌نگاری در زمان خودش از گستردگی و اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار بود. فیلم‌های وی که در موزه ملی ویکتوریا نگهداری می‌شوند، هنوز آنقدر وضوح دارند که بتوان از آنها در تحقیقات مردم‌شناسی استفاده کرد. در صحنه‌هایی از فیلم‌های اسپنسر، مراسم آیینی بومیان بوگامانی^{۲۰} در جزایر باتورست^{۲۱} به زیبایی به تصویر کشیده شده‌اند. در سال ۱۹۶۷م، فیلم‌های اسپنسر به نمایش درآمد و توجه انسان‌شناسان را به خود جلب کرد.

رودولف پوخ

رودولف پوخ^{۲۲} اتریشی، پزشک و انسان‌شناس، یکی دیگر از پیشگامان فیلم‌های مردم‌نگاری است. رودولف پوخ در سال ۱۸۹۵م. از دانشگاه وین در رشته دکترای پزشکی فارغ‌التحصیل شد و در سال ۱۹۰۰م. در برلین علوم انسان‌شناسی و مردم‌نگاری را فراگرفت.

رودولف پوخ از سال ۱۹۰۲م. سفرهای علمی و تحقیقاتی خود را آغاز کرد و به نقاط بسیاری سفر نمود و تحقیقاتی در زمینه پزشکی، گیاه‌شناسی، جانورشناسی، انسان‌شناسی جسمانی، مردم‌نگاری، علوم فرهنگی، زبان‌شناسی، تاریخ باستان و علوم جغرافیایی به عمل آورد. به همین دلیل، او را پیشگام تحقیقات میدانی در دوران معاصر به‌شمار می‌آورند. وی نخستین کسی است که برای اولین بار کرسی انسان‌شناسی را در دانشگاه وین به‌دست آورد.

تحقیقات مردم‌نگاری رودولف پوخ مربوط به دو سفر معروف وی به مناطق

استرالیایی و آفریقایی طی سال‌های ۱۹۰۴م. تا ۱۹۰۹م. است که طی این سفرها به فیلمبرداری و عکسبرداری از زندگی و رقص‌ها و مراسم بومیان و همچنین ضبط صدا و آوازهای آنان اقدام نمود. نخستین سفر تحقیقاتی وی در عرصه مردم‌نگاری طی سال‌های ۱۹۰۴م. تا ۱۹۰۷م. به منطقه گینه‌نو^{۲۳} در استرالیا بود که در میان پاپوان‌ها به انجام تحقیقات میدانی پرداخت. وی در این سفر وسایل فیلمبرداری، عکسبرداری و ضبط صدا را به همراه خود برد. به‌علت مشکلات مسیر و دشواری حمل و نقل در آن

با پایان یافتن جنگ جهانی دوم و رشد

فناوری سینمایی و همچنین توجه جدی

مردم‌شناسان به فیلم‌های مردم‌نگاری و

به ویژه ورود ژان روش به عرصه تولید

فیلم‌های مردم‌شناسی، فیلم مردم‌نگاری

وارد مرحله تازه‌ای گردید و به تدریج

شالوده‌سینمای مردم‌شناسی یا

انسان‌شناسی بصری ریخته شد.

مناطق، فیلم‌ها و وسایل فیلمبرداری و عکسبرداری وی آسیب دیدند و به‌همین دلیل بیش از نیمی از فیلم‌های او از بین رفتند. با این همه پوخ تصمیم گرفت که نگاتیو فیلم‌ها را در همانجا ظاهر کند و آنها را خیلی جابجا نسازد. پوخ در این سفر به جزایر بیسمارک^{۲۴} و سالامون^{۲۵} رفت و سپس از دماغه نلسون^{۲۶} در ساحل شمالی تا بندر مورس‌بای^{۲۷} در ساحل

جنوب‌غربی حرکت کرد. در تنگه نلسون، رودولف پوخ توانست از رقص‌های آیینی بومیان فیلمبرداری کند. رقص بومیان، دخترهایی در حال حمل آب، بیچه‌هایی در حال بازی هانواآبادا^{۲۸} و مردی که سر او را می‌تراشند، از جمله صحنه‌های فیلم وی به‌شمار می‌آیند (در سال ۱۹۵۸ از فیلم‌های رودولف پوخ در میان پاپوان‌ها نسخه‌ای در قطع ۱۶ میلیمتر و به‌مدت ۱۵/۵ دقیقه تهیه شد). وی همچنین در این سفر به عکسبرداری از بومیان و ضبط صدا و آواز آنان پرداخت. ضبط آوازهای مردان قبیله بئفا (از پاپوان‌های گینه‌نو) به‌هنگام انجام رقص، در سال ۱۹۰۵م.، نمونه‌ای از این موارد است.

دومین سفر تحقیقاتی رودولف پوخ در عرصه مردم‌نگاری در طی سال‌های ۱۹۰۷م. تا ۱۹۰۹م. به منطقه جنوب غربی آفریقا صورت گرفت. وی در این سفر در صحرای کالاهاری^{۲۹} و در میان قبایل بوشمن‌ها^{۳۰} به فیلمبرداری، عکسبرداری، ضبط صدا و آواز

بومیان، و به‌طور کلی به تحقیقات مردم‌نگاری پرداخت. تصاویری از رقص آیینی بوشمن‌ها از جمله صحنه‌های فیلم مردم‌نگار وی در صحرای کالاهاری است. همچنین، ضبط صدای آواز زنان قبیله ای کوئی^{۳۱} در منطقه کامپیان^{۳۲} و بوتسوانا^{۳۳} در سال ۱۹۰۸م. و عکسبرداری از بومیان این مناطق، نمونه‌ای از فعالیت‌های او در زمینه عکسبرداری و ضبط صدا، در صحرای کالاهاری در جنوب‌غربی آفریقا می‌باشد. در سال ۱۹۶۰م.، دانشگاه وین که روزی رودولف پوخ نخستین کرسی انسان‌شناسی را در آن عهده‌دار بود، فیلم‌های مردم‌نگاری وی را جمع‌آوری و آن‌ها را در قالب مجموعه‌ای در سطح جهانی توزیع کرد.

دیگر پیشگامان فیلم‌های مردم‌نگاری

علاوه بر فلیکس لوئیس رنالت، آلفرد کورت هدن، سر و. بالدوین اسپنسر و رودولف پوخ در طول دهه ۱۹۰۰م. و ۱۹۱۰م. تعدادی از فیلمبرداران، کاشفان و ماجراجویان ضمن سفر به مناطق دوردست، از زندگی بومیان در نقاط مختلف جهان فیلمبرداری کردند. هرچند این افراد جزو پیشگامان علم مردم‌شناسی و تحقیقات مردم‌نگاری به‌شمار نمی‌آیند و هرچند در این فیلمبرداری‌ها اهداف مردم‌نگاری مورد نظر آنان نبوده است، اما می‌توان فیلم‌های آنان را جزو اولین فیلم‌های مردم‌نگاری جهان به‌شمار آورد. از جمله این افراد می‌توان به هربرت تیچنر^{۳۴} که در طی سال‌های ۱۹۰۸م. تا ۱۹۱۰م. در منطقه استرالیا اقدام به فیلمبرداری از بومیان گینه نو کرد (طول فیلم: ۱۲ دقیقه - فرمت اصلاح‌شده فیلم: ۱۶ میلیمتری)، تئودور کوخ گرونبرگ^{۳۵} که او نیز در سال ۱۹۱۱ از بومیان منطقه گینه نو در استرالیا فیلمبرداری کرد (طول فیلم: ۸/۵ دقیقه - فرمت اصلاح‌شده فیلم: ۱۶ میلیمتری) و هانس شامبورگ^{۳۶} که طی سال‌های ۱۹۱۲م. تا ۱۹۱۴م. از بومیان آفریقایی فیلمبرداری کرد (طول فیلم: ۷۰ دقیقه - فرمت اصلاح‌شده فیلم: ۱۶ میلیمتری)، اشاره نمود. همچنین، در میان این افراد می‌توان از دکتر ریچارد نویهاوس^{۳۷} نام برد که از او نه تنها به‌عنوان یک عکاس، بلکه در برخی منابع به‌عنوان یک مردم‌شناس نام برده می‌شود (این امر نیاز به بررسی دقیق دارد). وی که اصلیت آلمانی دارد، در سال ۱۹۰۹م. به میان پاپوان‌های گینه‌نو در استرالیا رفت و از شیوه پختن موز و

کشیدن توتون توسط بومیان و همچنین رقص‌های آیینی و رزمی آنان به مدت ۹/۵ دقیقه فیلمبرداری کرد.

سنت فیلم مردم‌نگاری در دهه‌های ۱۹۲۰م. و ۱۹۳۰م. توسط مردم‌شناسانی چون مارگارت مید^{۳۸}، گرگوری بیتسون^{۳۹} و مارسل گریول^{۴۰} و همچنین توسط نرمن بارنت تیندال^{۴۱} و ای. ا. استاکر^{۴۲} و چندتن دیگر ادامه یافت. با پایان یافتن جنگ جهانی دوم و رشد فناوری سینمایی و همچنین توجه جدی مردم‌شناسان به فیلم‌های مردم‌نگاری و به‌ویژه ورود ژان روش^{۴۳} به عرصه تولید فیلم‌های مردم‌شناسی، فیلم مردم‌نگاری وارد مرحله تازه‌ای گردید و به تدریج شالوده «سینمای مردم‌شناسی»^{۴۴} یا «انسان‌شناسی بصری»^{۴۵} ریخته شد.

نگاهی به کمیت و کیفیت فیلم‌های اولیه مردم‌نگاری

فیلم‌های مردم‌نگاری اولیه از وسعت چندانی برخوردار نیستند و تعداد اندکی را شامل می‌شوند که به مهمترین این فیلم‌ها اشاره شد. در این میان فلیکس رنالت توجه خاصی به فیلم‌های مردم‌نگاری داشته و توانسته است استفاده بهینه‌ای از آنها به عمل آورد. اما فیلم‌های اسپنسر از لحاظ کیفیت و تنوع موضوعات از آثار دیگر پیشگامان فیلم‌های مردم‌نگاری، بهتر و قابل توجه‌تر است.

شاید بتوان کم‌بودن و محدودبودن فیلم‌های مردم‌نگاری و همچنین پایین بودن کیفیت آنها در طول این دوران را ناشی از ابتدایی بودن فناوری صنعت نوپای سینما و پرهزینه بودن تهیه فیلم‌ها در این دوران دانست. از یک سو، تجهیزات اولیه فیلمبرداری بسیار سنگین، پرحجم و تهیه آنها پرهزینه بود، ضمن آنکه امکان انتقال و جابجایی آنها به سرزمین‌های دوردست قبایل بومی آفریقایی، استرالیایی و دیگر مناطق مستعمراتی، با توجه به وضعیت حمل و نقل و جاده‌ها در آن زمان، بسیار دشوار، پرهزینه و گاهی نیز غیرممکن می‌نمود، به طوری که گاهی موجب واردشدن آسیب‌های جدی به وسایل فیلمبرداری می‌گردید. از سوی دیگر نوارهای فیلم در این دوران از جنس نیترات بودند و به علت بالا بودن قابلیت اشتعال آنها، امکان آتش‌سوزی فیلم وجود داشت. چنانکه ساخت این فیلم‌ها، که تا دهه ۱۹۵۰م. ادامه داشت، باعث شد تا برای محافظت از آنها

جعبه‌های ضد آتش ساخته شود. علاوه بر اینها، بی‌توجهی مردم‌شناسان و انسان‌شناسان این دوره به فیلمبرداری‌های مردم‌نگارانه و نبود حمایت کافی مراکز علمی و دولتی در تهیه آنها، از عوامل پایین‌بودن کیفیت و کمیت فیلم‌های مردم‌نگاری در این دوران است. به‌طور کلی، تمامی این عوامل به‌اضافه عوامل فرعی دیگر را می‌توان از دلایل پایین‌بودن وسعت تولیدات (فیلمبرداری) فیلم‌های مردم‌نگاری و همچنین پایین‌بودن کیفیت این فیلم‌ها تا دهه ۱۹۵۰م. برشمرد.

پی‌نوشت‌ها

- 1 - Cinematograph
- 2 - Felix Louis Regnault
- 3 - Alfred Cort Haddon
- 4 - Sir Walter Baldiwin Spencer
- 5 - Genre
- 6 - Wolof
- 7 - Exposition Ethnographique d, Afrique Occidentale
- 8 - Charles Comet
- 9 - Diola
- 10 - Peul
- 11 - Fulani
- 12 - L, Azolay
- 13 - Torres Strait
- 14 - Cap de York
- 15 - Papuan
- ۱۶ - عسگری خانقاه، اصغر، مردم‌شناسی، تهران، چاپ اول، نشر شب تاب، ۱۳۷۳، ص ۱۷.
- 17 - F.J. Gillen
- 18 - Arunta

- 20 - Bugamani
- 21 - Bathurst
- 22 - Rudolf Poch
- 23 - New Guinea
- 24 - Bismarck Archipelago
- 25 - Salomon Islands
- 26 - Cap Nelson
- 27 - Port Moresby
- 28 - Hanuabada
- 29 - Kalahari
- 30 - Bushmens
- 31 - Ai - Khoe
- 32 - Kamelpan
- 33 - Botswana
- 34 - Herbert Tischner
- 35 - Theodor Koch Grunberg
- 36 - Hans Schomburgk
- 37 - Professor R. Neuhaus
- 38 - Margaret Mead
- 39 - Gregory Bateson
- 40 - Marcel Griaule
- 41 - Norman Barnett tindale
- 42 - E.O Stocker
- 43 - Jean Rouch
- 44 - Ethnological Cinema
- 45 - Visual Anthropology